De övriga två (C och D) kunna möjligen ha hört till samma runsten, som av ornamentiken att döma måste ha varit ganska stor, men de passa ej omedelbart tillsammans inbördes eller med stycket A-B. Däremot kunna dessa fragment, som ha samma ljusa stengryt, icke ha tillhört samma runsten som fragmenten U 6.

Ljus granit. Ungefärlig storlek: A 45 × 29 cm., B 14 × 16 cm. (A + B 55 × 29 cm.), C 22 × 24 cm., D 50 × 40 cm. (ristningsytan 25 × 12 cm.).

Inskrift:

A: ×**þorst** D: **in** (eller: **ni**)

þorst[œinn].

»Torsten».

8. Björkö, Adelsö sn.

Pl. 3.

Ett fragment av en runsten, funnet i Björkö by. Liksom de föregående fragmenten (U 7) har det tidigare förvarats hos konstnären Gunnar Hallström men är numera deponerat i Statens Historiska Museum.

Granit. Storlek: 83 × 40 cm. Fragmentet kan knappast ha hört till samma runsten som fragmenten U 7 och i varje fall icke till samma sten som U 6.

9. Björkö, Adelsö sn.

Pl. 3.

Åtta små stenstycken med runskrift eller runslinga, funna i svarta jorden på Björkö. De förvaras nu i Statens Historiska Museum. Ett av fragmenten (inv.-n:r 5208) påträffades vid Hj. Stolpes undersökningar 1871—73; de övriga, med inv.-n:r 14134, 14201, 14980, 14926 (2 st.), 15140 (2 st.), ha funnits senare vid skilda tillfällen på olika håll inom svarta jorden. Ytterligare ett »runstensfragment» skall ha påträffats vid Stolpes undersökningar, men det har ej kunnat återfinnas. Det kan möjligen vara identiskt med en sandstensbit med ett par skåror, som emellertid icke kunna rubriceras som runor.

Huru de föremål ha sett ut, som fragmenten ha tillhört, är omöjligt att avgöra. Likaså, huruvida några av styckena ha hört samman.

Inskrift på de båda största styckena:

A: **-aþu** B: **uasa**

[f]aðu[r](?)

»fader»

10. Dalby, Adelsö sn.

Pl. 3.

Litteratur: Brev till Riksantikvarien från Gunnar Hallström 31/8 1920; rapporter över undersökningar okt. 1920 av B. Schnittger och maj 1933 av E. Wessén; H. Rydh, Adelsö (Svenska fornminnesplatser n:r 15, 1930), s. 36, Förhistoriska undersökningar på Adelsö (1936), s. 200 f.

Äldre avbildningar: H. Rydh foto 1920.

Stenen hittades år 1920 på åsen N om gården, där ett gravfält är beläget (Rydh a. a. s. 10, 39 f.). Enligt en lämnad uppgift skulle den ha anträffats i ett litet grustag i åsens västra kant, närmast vägen; »stenen skulle hava legat dold i gruset, utan ett spår av 'svart',

i sned ställning, tydligen ditfallen från ett högre läge». »Att den tillhört gravfältet, vare sig den stått ensam på en hög eller legat inne i en sådan, är däremot klart», uttalar Schnittger i sin undersökningsrapport. Var och hur stenen ursprungligen har varit placerad är sålunda nu omöjligt att veta, om den har haft något samband med en grav som har förstörts eller om den har stått rest på gravfältet utan någon grav. Såsom Hanna Rydh påpekar, har den icke karaktären av en rest sten, och hon lutar snarast, även med hänsyn till inskriftens art, åt den meningen, att den har legat i en grav. — Stenen fördes år 1920 till Adelsö kyrka, där den nu förvaras i sakristian.

Röd sandsten. Höjd 0,93 m., bredd 0,42 m. Ytan är ganska skrovlig och har uppenbarligen icke blivit tilljämnad före ristningens anbringande. Ristningen står i två rader, den ena utefter ena långsidan, omramad av två kantlinjer, den andra, kortare, innanför, utan någon inre kantlinje. Den yttre raden är 58 cm. lång och 9 cm. bred, den inre 24 cm. lång. Runorna äro mycket fint ristade, tämligen grunt; men de flesta äro tydliga och säkra. Inskriften synes sakna skiljetecken.

Inskrift:

Yttre raden: **aftybisontistnsai** (5 10 15) Inre raden: **aklk͡ukaiþif** (20 25)

Till läsningen: Inskriften synes sakna ordskillnadstecken. Före 1 **a** finnes en rak stav, som troligen utgör ett ramstreck, förbindande de båda runorna omgivande kantlinjerna. Mellan 2 **f** och 3 **t** finnas spår av ristning, men någon runa har här icke haft plats. 4 **y** är tydligt stungen. 11 **i**: kan möjligen ha varit ett **n** (däremot icke **a**). Mellan 13 **t** och 14 **n** förefaller ytan att vara skadad. Möjligen har här funnits en runa, men inga säkra spår finnas numera. I 19 **k** finnes endast en bistav till höger synlig; runan kan emellertid möjligen ha varit **m**. 21 **k** osäker. 22 **u͡k** en tämligen klumpigt tecknad binderuna, ej fullt säker. 25 **þ**, knappast **b**.

De sex första runorna kunna tolkas **aft ybi**, d. v. s. *Aft Øpi* »Efter Öpir». Av den övriga delen av inskriften har jag icke kunnat få språklig mening.

Vid min undersökning har jag icke funnit några säkra stöd för misstanken, att ristningen har kommit till i senare tid. Denna tanke har tydligen också varit helt främmande för de arkeologer som undersökte stenen på själva fyndplatsen kort tid efter dess anträffande.

11. Hovgården, Adelsö sn.

Pl. 4, 5.

Litteratur: B 277, 1136, L 333. Ransakningarna 1667—84; J. Hadorph, Färentuna Häradz Runestenar (1680) n:r 23; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 324 f., Ättartal för Swea och Götha Konunga Hus (1725), s. 29 f.; J. F. Peringskiöld, Sogubrot af Nockorum Fornkongum i Dana oc Svia veldi (1719), förordet s. 3; O. Celsius, Svenska runstenar 1, s. 23; N. R. Brocman, Sagan om Ingwar Widtfarne (1762), s. 213 f.; N. H. Sjöborg, Samlingar för Nordens fornälskare 3 (1830), s. 25; V. Dahlgren, Färentuna härad, 1851 (ATA), s. 33; UFT h. 14, s. 338; E. Brate o. S. Bugge, Runverser, s. 72; E. Brate, Pireus-lejonets runinskrift (ATS 20: 3), s. 30 f., Svenska runmästare, s. 85, Sverges runinskrifter, s. 75 f., Anteckningar (ATA); O. von Friesen, Upplands runstenar, s. 57 f.; H. Rydh, Adelsö (Svenska fornminnesplatser n:r 15, 1930), s. 32 f., Förhistoriska undersökningar på Adelsö (1936), s. 203.

Äldre avbildningar: Leitz 1676 (hos Hadorph a. a. och B 1136); Peringskiöld a. a. (och B 277); Sjöborg a. a. fig. 115; Dybeck (ATA); Brate 1901 (ATA och i H. Rydh, Adelsö, s. 22); von Friesen a. a.

Ristningen finnes på ett jordfast stenblock, beläget på Hovgårdens norrgårds mark, o. 125 m. NÖ om kyrkan och SV om Alsnö hus, på N sidan om vägen ned till ångbåtsbryggan, o. 70 m. från vägen (se H. Rydh, *Adelsö*, fig. 1 n:r 9, Förhistoriska undersökningar, kartan n:r 53). Strax nedanför stenen finnes en källa. Av Hadorph anges platsen vara »Nordan Kongzhuset i